

III ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ХУДОЖНЬО-
ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДИЗАЙНУ

23-24 КВІТНЯ 2026 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

23-24 квітня 2026 р.

Одеса, 2026

УДК: 378:[37+7]:001.895

I-66

DOI: 10.5281/zenodo.21358452

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 15 від 25.06.2026 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

I-66 Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали III Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса,
23-24 квітня 2026 року. Одеса: Університет Ушинського, 2026. 301 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві», яка відбулася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23–24 квітня 2026 року. Матеріали
конференції відображають науково-дослідницькі та методично орієнтовані
підходи, а також сучасні тенденції використання інновацій і висвітлюють
актуальні проблеми освіти, дизайну та мистецтва в контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторантів, аспірантів),
здобувачів вищої освіти вітчизняних і зарубіжних закладів, педагогічних
працівників різних типів освітніх установ, а також художників, дизайнерів і
представників творчих індустрій.

Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2026

© Колектив авторів, 2026

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 квітня 2026 р.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Штайнер Тетяна Віталіївна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Заступник голови:

Лісогор Алла Вікторівна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Відповідальний секретар конференції:

Шедіна Світлана Віталіївна – викладачка-стажистка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Твердохлібова Яніна Миколаївна – виконувачка обов'язків деканки художньо-графічного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Усов Валентин Валентинович – завідувач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор фізико-математичних наук, професор;

Колесова Олена Анатоліївна – кандидатка філософських наук, старша викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Кібіч Денис Олександрович – доктор філософії, викладач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Страутман Лінда Леонідівна – асистентка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	10
СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
<i>Artemieva I.</i> DEVELOPING PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN FUTURE TEACHERS AS THE FOUNDATION OF THEIR PROFESSIONAL IMAGE	11
<i>Брижата І. Г.</i> ІНТЕГРАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ У ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З КОМПОЗИЦІЇ	16
<i>Галіцян О. А.</i> SOFT SKILLS ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ОСВІТНІХ І МИСТЕЦЬКИХ ІННОВАЦІЙ	21
<i>Жежер Д. А., Красюк І. О.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	25
<i>Засєч У. В., Красюк І. О.</i> ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ХУДОЖНЬОГО СПРИЙНЯТТЯ ТА ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	30
<i>Клевець В. О., Штайнер Т. В.</i> ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ ПЛАТФОРМ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ	35
<i>Ковальчук Т. П.</i> ТРАДИЦІЇ ТА ТРЕНДИ В ХУДОЖНІЙ ОБРОБЦІ ПАПЕРУ: ДОСВІД ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ХУДОЖНЬО- ГРАФІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ	41
<i>Койчева Т. І., Ду Цзіні</i> ПЕДАГОГ-ХУДОЖНИК У ВЕКТОРІ ОСВІТНІХ І МИСТЕЦЬКИХ ІННОВАЦІЙ	44
<i>Колесова О. А.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНО-ГРАФІЧНИХ НАВИЧОК ЗАСОБАМИ 3D-МОДЕЛЮВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ВИКОРИСТАННЯ TINKERCAD У ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ)	49

ІНТЕГРАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ У ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З КОМПОЗИЦІЇ

Брижата Ірина Григорівна

*старший викладач кафедри образотворчого мистецтва
Криворізького державного педагогічного університету,
м. Кривий Ріг, Україна*

Ключові слова: *інноваційні методи, композиція, креативне мислення, фасилітація, проблемно-орієнтоване навчання, метод художнього експерименту та деконструкції, інтердисциплінарний підхід, колективні та діалогові формати роботи, рефлексія, цифрові інструменти.*

Сучасна художня педагогіка переживає період переосмислення традиційних підходів до навчання. Заняття з композиції, історично орієнтовані на освоєння академічних норм і правил, сьогодні вимагають методологічного оновлення, оскільки професійне середовище пред'являє інші вимоги – здатність до нестандартного мислення, генерації оригінальних ідей та гнучкої адаптації до творчих завдань, що змінюються.

Проблема дослідження полягає у протиріччі між репродуктивним характером традиційного викладання композиції та об'єктивною необхідністю формування стійких навичок у студентів, що навчаються, креативного мислення. Існуючі методики нерідко зводять освоєння дисципліни до засвоєння готових схем та зразків, що обмежує творчу самостійність студента [2, с.89].

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та апробувати комплекс інноваційних методів викладання, спрямованих на розвиток креативного мислення у рамках навчального курсу з композиції.

Інтеграція інноваційних методів передбачає трансформацію педагогічної позиції: викладач перестає бути транслятором знання та стає *фасилітатором творчого процесу*. Ключовим поняттям тут стає

фасилітація – створення умов, за яких студент здатний самостійно дійти художнього відкриття. Педагог ставить питання замість того, щоб давати відповіді, пропонує альтернативні точки зору замість єдиної правильної оцінки, допомагає студенту сформулювати власний творчий задум замість нав'язувати готовий зразок.

Не менш важливою є робота зі створення психологічної та безпечної атмосфери в навчальній групі. Дослідження в галузі педагогічної психології переконливо показують, що креативність блокується в умовах страху помилки та негативної оцінки. Якщо студент знає, що невдалий експеримент сприйматимуть як цінний досвід, а не як провал, він готовий ризикувати – а саме готовність до ризику лежить в основі справжнього творчого пошуку. Педагог, який працює в інноваційній парадигмі, цілеспрямовано формує таку культуру: заохочує нестандартні рішення, обговорює власні творчі сумніви та помилки, демонструє, що мистецький процес – це завжди пошук, а не рух заздалегідь відомим маршрутом [4, с.33].

Нарешті, зміна педагогічної ролі вимагає перегляду системи оцінювання. Оцінка неспроможна зводитися до відповідності роботи якомусь еталону – вона має враховувати оригінальність задуму, глибину художнього дослідження, усвідомленість прийнятих рішень та динаміку творчого розвитку конкретного студента.

Слід звернути увагу на *проблемно-орієнтоване навчання* як основу методики. Заміна традиційного завдання-зразка на відкриту творчу проблему стимулює самостійне мислення. Студент не отримує готового алгоритму рішення, а змушений шукати власний шлях до художнього результату, активізуються дивергентні когнітивні процеси, що складають основу творчості. У процесі роботи над таким завданням студент змушений послідовно проходити всі етапи творчого процесу: осмислення проблеми, генерацію ідей, відбір та перевірку гіпотез, реалізацію та критичну оцінку результату. Саме це послідовне проходження повного творчого циклу формує стійкі навички креативного мислення, а не разові спалахи натхнення [1, с.54].

Важливо відзначити, що проблемно-орієнтований підхід не суперечить засвоєнню академічних засад композиції. Правила стають інструментами, які студент усвідомлено обирає чи свідомо порушує у процесі вирішення мистецької проблеми. Педагогічно грамотне застосування методу передбачає поступове ускладнення проблем: від відносно конкретних на початкових етапах навчання до максимально відкритих і багатозначних на старших курсах.

Не менш важливим є *метод художнього експерименту та деконструкції*. Цілеспрямоване порушення композиційних правил із наступною рефлексією дозволяє студентам не тільки глибше зрозуміти природу цих правил, а й виробити усвідомлене ставлення до художньої норми. Деконструкція класичних композиційних схем формує критичне та аналітичне мислення, необхідне справжньої творчості. Метод органічно пов'язаний з вивченням історії мистецтва: авангардні рухи XX століття – кубізм, конструктивізм, сюрреалізм, абстрактний експресіонізм – можуть розглядатися саме як послідовні проекти деконструкції академічних норм.

Замкненість навчального процесу в рамках однієї дисципліни неминуче веде до звуження образного арсеналу студента та формування стереотипних візуальних рішень. *Інтердисциплінарний підхід* спрямований на подолання цієї замкнутості через систематичне включення до занять з композиції матеріалу суміжних видів мистецтва та гуманітарних дисциплін.

Музика є особливо продуктивним ресурсом для розвитку композиційного мислення. Музичні поняття – ритм, темп, динаміка, пауза, тема та варіації, поліфонія – мають прямі візуальні аналоги та можуть бути основою для постановки творчих завдань. Література та поезія відкривають можливість роботи з образом, метафорою як основами композиційного рішення. Театр та перформанс включають у художнє мислення студента категорії часу, дії та тілесності. Цифрові медіа та сучасна візуальна культура – кіно, анімація, графічний дизайн, комп'ютерні ігри – формують у студента розуміння того, як

працює композиція в зображенні, що рухається, та інтерактивному середовищі.

Колективні та діалогові формати роботи - метод сучасного викладання композиції. Групові творчі практики – спільне створення композиції, публічний захист художнього рішення, колегіальний аналіз робіт – розвивають здатність студента артикулювати та відстоювати власний творчий задум, що є необхідною умовою професійної творчої ідентичності.

Колективні формати роботи на заняттях з композиції вирішують проблему творчого діалогу та водночас створюють унікальні умови для розвитку креативного мислення. Спільне створення композиції кількома студентами неминуче породжує зіткнення різних художніх позицій, що потребує пошуку нестандартних рішень, здатних інтегрувати різні погляди.

Рефлексія як педагогічний інструмент в сучасному підході до викладання композиції. Систематичне включення рефлексивних практик – ведення творчого щоденника, усного та письмового самоаналізу – формує метакогнітивні навички, що дозволяють студенту усвідомлювати власні творчі стратегії та цілеспрямовано їх розвивати. Рефлексія в контексті занять з композиції – це не самокритика і не оцінка своєї роботи у термінах «добре / погано». Це структуроване дослідження власного творчого процесу: які рішення було прийнято і чому, які альтернативи розглядалися і були відкинута, що вийшло інакше, ніж планувалося, і як це вплинуло на результат, що студент дізнався про власне мистецьке мислення під час роботи над конкретним завданням.

Використання цифрових інструментів та розширення творчого простору є інноваційним методом формування креативного мислення на заняттях з композиції. Використання цифрових засобів не підміняє традиційні художні практики, але суттєво розширює можливості для експерименту: дозволяє швидко перевіряти гіпотези, варіювати рішення та працювати з великою кількістю візуальних ідей у одиницю навчального часу [3, с.299].

Усі сім розглянутих напрямів інноваційної методики утворюють єдину педагогічну систему, у якій кожен елемент посилює дію інших. Переосмислення ролі педагога створює атмосферу, де можливий справжній експеримент; проблемно-орієнтовані завдання дають цьому експерименту напрямок; деконструкція та інтердисциплінарність розширюють його горизонти; колективні формати збагачують його соціальним виміром; рефлексія перетворює досвід у знання; цифрові інструменти множать його можливості. Результатом такої системної роботи стає не просто технічно грамотний виконавець, але художник, який має власний творчий метод і здатність до його безперервного розвитку [2, с.93].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горбань С. Інноваційні підходи до підготовки студентів художніх спеціальностей. *Вісник КрНУ ім. М. Остроградського*. Вип. 10 2/2016 (97). Ч. 2. Кременчук. 2016. С. 52-57.
2. Григор'єва, В. Вплив інноваційних методик навчання на формування композиційного мислення майбутніх дизайнерів. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (1), 2026. С.88–96.
3. Пічкур М. Сотська Г. І., Демченко І. І. та ін. Митець інформаційного покоління: академічна і цифрова парадигма образотворчої підготовки у вищій школі. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 79, № 5. С. 296–312.
4. Шевнюк О. Л. Пропедевтичне вивчення композиції у вищих навчальних закладах як основа формування професійного мислення митців. *Мистецтво та освіта*. 2025. № 4 (118). С. 32–35.